

Orvosi Pszichológia I.

Tesztíráshoz tartozó témakörök és kulcsszavak

A tananyag megtalálható online:

- A Magartástudományi Intézet könyvtárának honlapjára feltöltött jegyzet:
https://drive.google.com/file/d/13lvMKzdOmdlUma5wON1gOu4mr3Pz2pw_/view
- A gyakorlaton átbeszélte témák feldolgozásához, a Coospace-re feltöltött diáorok nyújtanak segítséget.

1. **Család 1) pszichodinamikus megközelítés** (egyéni: személyiség fejlődése, én differenciálódása; interperszonális: transzgenerációs viszony, családi tudattalan)
2. **Család 2) kommunikációs mintázatok** (diádikus, triádikus helyzet); család mint rendszer: határok, hierarchia, struktúra, gyermek helyzete; rendszer fejlődése – családi életciklusok, fő hibák, nehézségek a kezelésben
3. **Szuggesztió meghatározása** (kritériumok) és **szuggesztibilitást növelő tényezők** (módosult tudatállapot, ismeretlen helyzet stb.)
4. **Hatékony szuggesztiók felépítésének szabályai** (pl. pozitivitás, motiváció stb.) és **komplex szuggesztiós stratégiák** (pacing-leading/vezetés-követés, yes-set/igen-beállítódás, reframing/átkeretezés)
5. **Betegség körüli spontán transzállapot jegyei**: negatív szuggesztiók főbb formái, paradox intencionalitás
6. **Egészség**: egészségviselkedés definíciója (klasszikus WHO felfogás és jelenlegi meghatározások), egészségfejlesztés fogalma, alapellátásban történő egészségfejlesztést befolyásoló tényezők
7. **Salutogenezis**: fogalma, koherenciaérzés és 3 komponense, általános ellenállás-erőforrások
8. **Kontroll helye**: külső és belső kontroll
9. **Optimizmus**: optimizmus fogalma (mint személyiség jegy és mint magyarázó stílus), egészségvédő szerepe, copinggal való kapcsolata. Mikor kontraproduktív az optimizmus?
10. **Egészség-hiedelem modell**: komponensei (észlelt súlyosság, hajlam, előnyök, akadály)
11. **Rendszerelmélet**: cirkuláris okság, nonszummativitás elve, ekvifinalitás elve, kommunikáció,

homeosztázis, morfogenezis, többszintű hierarchia-hálózatok

12. **Tünetek és betegség 1) észlelés:** felismerés, konstancia, lokalizáció, efferens kópia, top-down folyamatok
13. **Tünetek és betegség 2) figyelem:** szignáldetekciós elmélet (jel-zajszűrés)
14. **Tünetek és betegség 3) fájdalom:** akut és krónikus fájdalom, kapuzás elmélet, fájdalom ördögi köre, orvosi kommunikáció, frusztráció
15. **Tünetek és betegség 4) placebo:** Milyen pszichológiai magyarázatok vannak (közös út)? Milyen tényezők befolyásolják a hatást?
16. **Stressz 1) definíció:** Cannon-féle vészreakció, Selye J.: GAS
17. **Stressz 2) pszichológiai tér:** kognitív modell, Lazarus kognitív kiértékelési modell
18. **Stressz 3) stresszor jellemzői:** stressz és a hierarchia
19. **Krónikus betegség 1) kihívás:** krízis teória, gyakori érzelmi reakciók, család lelki folyamatai, szorongás, depresszió felismerése
20. **Krónikus betegség 2) pszichológiai kezelése:** egyszerű speciális technikák (írásbeli kifejezés, kreatív aktivitás, meditáció/relaxáció, narratívák/átkeretezés)
21. **Halál, haldoklás:** Elisabeth Kübler-Ross haldoklás 5 fázisa (tagadás, düh, alkudozás, depresszió, elfogadás), nehéz/rossz hír közlése (ENYHÍTŐ)
22. **Gyász 1) definíció, dinamika, kommunikáció:** Mi segíthet? Mi nem segít?
23. **Gyász 2) komplikált gyász** (krónikus, hipertrófiás, megkésett gyász) **következményei:** Mi fokozza a kialakulását? (kötődés, halál jellege, váratlansága, büntudat stb.)
24. **Adherencia 1)** adherencia-compliance különbsége, spektrum, adatgyűjtés lehetőségei
25. **Adherencia 2) befolyásoló faktorok:** környezet, beteg, betegség, orvos, terápia
26. **Adherencia 3) javító lehetőségek:** szociális, farmakoterápia, kommunikáció
27. **Motivációs interjú 1):** definíció, READS alapelvek (ambivalencia és kognitív disszonancia alkalmazása, szerepe a motiválásban, diszkrepancia megteremtése, change talk és sustain talk jelentőségei, OARS készségek
28. **Motivációs interjú 2):** Transzteoretikus modell szakaszai és a különböző szakaszokban alkalmazott kommunikációs stratégiák célja, a rövid MI lépései (rapport, téma felvetése,

akcióterv, a változásra való hajlandóság ellenőrzése), a változásra való felkészültség mérése:

Readiness Ruler (fontossági/magabiztossági vonalzó) működése

29. **CLASS modell:** komponensei, a készségek alkalmazása

